

Dve praznini in še ena luknja

Ena praznina je nastala na eni izmed zahodno-japonskih misijonskih postaj. Gospod misijonar je moral za nekaj časa nazaj v svojo rodno deželo. Ali bi ga ne nadomestil, so me vprašali. Z veseljem, sem rekel. Tudi zato, ker bom tako prvič na obali Japonskega morja, ki ga Kitajci menda drugače imenujejo, ker se njim zdi bližje, bolj domače.

Bilo je pozno jeseni. Rdeče, rjave, rumene, zelene, oranžne barve so bile razlite po deželi. Sinjo barvo si je pridržalo nebo, temno modro pa morje. Seveda je dež silil svojo sivo barvo v ospredje, a ni uspel. Poleg vsakdanjih dolžnosti sem se - zdi se mi - pridno učil japonščine, obogaten z dnevnimi jezikovnimi polomijami. Te so včasih bolj dragocene kot vljudni stavki Japoncev, ki na noben način nočejo spraviti sogovorca v zadrego.

Blizu misijonske cerkvice je stala šola za dekleta. Odgovorne zanjo so bile japonske sestre. Ob vsaki priložnosti so hotele govoriti z menoj angleško, - da se izpopolnijo, so rekle -; po drugi svetovni vojski je postala angleščina za Japonce nujnost. Prosile so me, da jim pomagam; glavni problem: kako učiti dekleta izgovarjavo žive, zlahka umljive angleščine. In tako sem vsak dan dekletom skušal približati pogovorno angleščino. S počasnim govorjenjem s kretnjami in risbami na šolski tabli sem jim približal zanje tako tuj jezik. Nikdar se nisem poslužil japonskih besed; prvič jih nisem imel veliko na izbiro; in drugič: dekleta (in sestre) so začele misliti angleško. Vse so "ovekovečile" na magnetofonu. Še zdaj se mi zdi, da so lepo napredovale.

Sredi napredka se vrne gospod misijonar. Zahvali se mi, a mi da vedeti, da je on duša, edina duša misijonske postaje. In še to mi zaupa, da so japonski učitelji odnosno učiteljice angleščine na šoli postale nervozne. Učenke jim - za hrbtom, se razume - očitajo, da učijo japonsko angleščino. Torej je skrajni čas, da odidem. Ko se tako pripravljam za odhod, iz napol odprte sobe v veži čujem Japonca, učitelja z dežele, kako glasno, skoraj živčno, išče pri gospodu misijonarju odgovor na svoja angleška vprašanja. Za vsakim vprašanjem je dolg odmor. Spomnim se misijonarjeve dežele; pod vplivom zgodovinskih nasprotij v deželi ni bilo zanimanja za angleščino; manjkala je tozadevna misijonska vzgoja; nekateri misijonarji so se učili angleščine - po prihodu na Japonsko...

Še isti dan me je predstojnikov telefon usmeril na še eno praznino: zaradi nujne misijonarjeve operacije moram na obalo Tihega oceana, v mestece in pristanišče Tokujama (po naše pisano), znano po celi Japonski po svojih rafinerijah nafte. V tem pristanišču je morje redko razburkano, je skoraj neke vrste naravno zaščiten zaliv, čeprav je tesno povezan z odprtim morjem, od koder prihajajo ladje z nafto. Narava okrog lepe cerkvice ni bila tako pestra kot na obali Japonskega morja (ugled nasproti Kitajski tudi igra svojo vlogo), vendar je pozna jesen prešla v advent razmeroma sveže zelena. Obvestili so me, da gospoda misijonarja ne bo nazaj do po novem letu. Priprave na lep krščanski božič so v polnem teku. Eden podjetnih katoličanov je elektrotehnik. Gledam ga, kako popravlja žice v cerkvi in okrog nje. Pohvalim ga, vesel je priznanja. Odslej se vsak (ali skoraj vsak) dan prijateljsko pozdraviva. Ob japonskem čaju in japonskih slaščicah ga vprašam, ali bi bilo mogoče inštalirati električno napravo v zvoniku; povezana bi bila z gramofonom v cerkveni veži, glasba bi bila božična (CD-jev še nismo poznali). Naj mu dam dan ali dva za premislek, me je prosil blestečih oči. Že po enem dnevu mi prinese do potankosti izdelan načrt. Edini problem: plošča pravih, lepih (če mogoče, krasnih) božičnih pesmi z orkestrom. In tudi ta problem je rešen dva dni pred božičem.

Na božični večer od enajstih do polnoči: iz zvonika donijo božične pesmi (brez pevcev, a ne brez odličnega orkestra), donijo - ne preglasno, a dovolj slišno - okrog cerkve in potem dalje, dalje. Upam, da tudi do mornarjev v pristanišču. Naši verniki so se iz srca veselili. Elektrotehnik je bil zares božično srečen. Prav do njegovega doma na hribu je odmevalo. Žena, ki pričakuje njunega prvega otroka, je slonela na oknu in zavzeta poslušala (in ni bila edina).

Naslednji dan ni bilo nobenega protesta s strani policije. Le telefon iz hiše katoliške družine, oddaljene eno uro z vlakom, ali bi mogel ob šestih zvečer darovati sveto mašo; da bodo obvestili še bolj oddaljene ljudi, ki bodo gotovo prišli k maši, ki je sicer ni vsako nedeljo odnosno na vsak praznik. Lepo smo se imeli, družina je v velikem loncu kuhala morske živali, ki jih še nikdar nisem videl. Teknilo mi je, posebno, ker nas je toliko jedlo iz istega lonca, a na posameznih krožnikih.

Pozno sem se vračal. Zvezde na nebu so čudovito žarele, žarele so božično! Tako sem se zazrl vanje, da mi je naenkrat zmanjkalo tal. Znašel sem se v gramozni jami. Danes bi imela ob sebi rdečo svarilno luč. a takrat te navade (ali tega predpisa) ni bilo na sporedu. V jami ni bilo vode, hvala Bogu! V soju božičnih

zvezd sem se skobacal iz jame. Tipaje po plašču sem odkril nekaj raztrganih mest. In prav ko pomislim, koliko me bo popravilo stalo, začujem iz nevidnega zvonika "Sveta noč, blažena noč".

Kljub stroškom se tudi jaz blaženo nasmehnem.